

Mgr. Patrik Mlynář

*náměstek pro řízení sekce
Sekce lesního hospodářství*

V Praze dne 08-08-2022
Čj. MZE-47256/2022-16233

Metodický pokyn ke snížení škod způsobovaných zvěří

Ministerstvo zemědělství jako ústřední orgán státní správy myslivosti vydává tento metodický pokyn ke snížení škod způsobovaných zvěří, a to snížením početních stavů spárkaté zvěře. Pokyn směřuje ke snížení počtu kusů jednotlivých druhů spárkaté zvěře (v lesních honitbách i zajíců) z důvodu omezení dopadů zvěře na obnovu lesních porostů a škod na zemědělských plodinách a pozemcích. Tento metodický pokyn má rovněž za cíl sjednotit přístup orgánů státní správy myslivosti.

Vydání metodického pokynu je nezbytné s ohledem na mimořádně nepříznivou situaci v lesích České republiky. Z důvodu dlouhodobě nepříznivých klimatických podmínek, zejména srážkového deficitu, došlo k výraznému přemnožení hmyzích škůdců (podkorního hmyzu), které na velké části území dosáhlo mimořádně závažného kalamitního stavu. Lesy byly rovněž negativně zasaženy abiotickými činiteli, zejména větrem a námrazou.

V důsledku těchto jevů vznikají mimořádně rozsáhlé holiny, jejichž zalesnění a následné zajištění porostu bude objektivně náročné nejen z hlediska přírodního, ale též z hlediska ekonomického a časového. Vedle toho se zejména kvůli suchu jako problematická ukazuje i přirozená obnova lesa. Vysoké stavy býložravé spárkaté zvěře, místně i výskyt zajíců, výrazně ztěžují obnovu lesa. Z těchto důvodů je třeba přijmout nová opatření ke snížení početních stavů zvěře.

Opomenout nelze ani návrat velkých šelem na území České republiky, v jehož důsledku se mění podmínky pro výkon práva myslivosti v dotčených honitbách. Tím lze mít na mysli zejména ztížení možnosti regulace početních stavů druhů spárkaté zvěře lovem v důsledku reakce zvěře na výskyt predátorů. Zvěř se častěji přesunuje mezi jednotlivými lokalitami i mezi honitbami, mění zažité vzorce chování a je výrazně ostražitější. Nárůstem ploch postupně obnovovaných holin se často na rozlehlých plochách zásadně mění krytové podmínky v honitbách (úplné holiny, odrůstající kultury, přirozená obnova) a lov doposud běžnými

způsoby se stává neefektivní až nemožný. Hledisko myslivecké etiky za současných početních stavů musí reflektovat více potřebu dosáhnout rovnovážného stavu mezi lesem a zvěří a vnímat vývoj v používání nových technických možností pro lov (noční vidění, termovize, IT systémy při společných lovech atd.) i efektivnějších způsobů (intervalový lov, intenzivní společný lov s použitím kvalitně pracujících loveckých psů). V neposlední řadě je třeba brát na zřetel i nárůst návštěvnosti honiteb jako dopad zvýšeného využívání krajiny k rekreačním a sportovním účelům a tím i zmenšení časového prostoru pro bezpečný lov zvěře v dříve běžných časových obdobích.

Upozorňujeme v případě prasat divokých současně i na to, že je žádoucí plně využívat ke snížení početních stavů prasete divokého (černé zvěře) možnosti dané ustanovením nařízení Státní veterinární správy týkající se lovu černé zvěře č. j. SVS/2018/127866-G ze dne 26. 10. 2018, ve znění nařízení č. j. SVS/2019/034053-G ze dne 14. 03. 2019, podle kterého lze lovit černou zvěř prakticky neomezeně bez předchozích postupů dle § 36 odst. 5, § 39 a § 45 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. (MVO v příloze)

K naplnění výše uvedeného cíle Ministerstvo zemědělství doporučuje všem orgánům státní správy myslivosti postupovat v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), takto:

1. Bez zbytečných průtahů vydávat vyjádření k lovu samičí a samčí zvěře do dvou let věku podle § 36 odst. 5 zákona o myslivosti, pokud jde o nenormovanou zvěř v honitbě, přičemž je při tomto postupu třeba zvážit výše uvedené okolnosti. Platnost vyjádření stanovit nejméně na dobu tří po sobě jdoucích hospodářských let. Každý rok vyhodnocovat lov, a tedy účinnost vydaného vyjádření. Tříleté období je doporučováno z důvodu snížení administrativy spojené s regulací početních stavů spárkaté zvěře.
2. S ohledem na výše uvedené žádostem uživatelů honiteb podle § 40 zákona o myslivosti o povolení lovu zajíce polního pro účely výcviku a zkoušek loveckých psů a loveckých dravců mimo stanovenou dobu lovu při adekvátním zdůvodnění doporučujeme vyhovět. Za přiměřený počet kusů zaječí zvěře pro výcvik loveckého psa lze považovat cca 5 ks na jednoho psa, jehož výcvik v honitbě probíhá. Obdobně u loveckých dravců. Opatření se týká rovněž honiteb, ve kterých nejsou pro zajíce polního stanoveny minimální a normované stavy. Lov lze povolit i na více let. Účelem tohoto opatření je zvýšení počtu lovecky upotřebitelných psů v honitbách a dále snížení škod na lesních porostech způsobených zajícem polním, včetně zalesňovaných holin vzniklých v důsledku kalamit. V případě výcviku loveckých dravců je bráno v úvahu i to, že sokolnictví je zapsáno na národním seznamu nemotného kulturního dědictví ČR a také to, že sokolnictví je zapsáno na seznamu UNESCO.

Doporučujeme v případě škod na obnově lesa zajícem polním využít také možnosti snížení jeho početního stavu odchytem (§ 40 zákona o myslivosti) s následným vypuštěním ve vhodných lokalitách v zájmu zachování druhu, kde nehrozí riziko vzniku škod. Vypouštění zajíce polního za účelem zazvěření je předmětem finančního příspěvku podle nařízení vlády č. 30/2014 Sb.

3. V rámci vedení řízení o spáchání přestupku dle § 64 odst. 3 písm. c) zákona o myslivosti, spočívajícího v porušení povinnosti uživatele honitby zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře upozorňujeme na povinnost správních orgánů řádně posoudit a prokázat odpovědnost uživatele honitby za přestupek.

Tím lze mít na mysli řádné prokázání zavinění v případě fyzické osoby, která je uživatelem honitby. Je-li uživatelem honitby právnická osoba, je nutné řádně posoudit, zda v konkrétním případě nejsou dány důvody ke zproštění odpovědnosti za přestupek dle § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Za tím účelem je třeba zejména řádně zjistit skutkový stav věci v souladu s § 3 správního řádu např. přírodní podmínky v honitbě, změna okolností rozhodných pro lov zvěře, migrační trasy zvěře, plnění povinností uživatele honitby nebo výskyt predátorů a zejména veškeré prokazatelně vynaložené úsilí uživatele honitby, včetně využití všech administrativních nástrojů pro snížení početního stavu zvěře uživatelem honitby, a dále úsilí, které bylo možné požadovat, ale uživatel honitby jej nevynaložil.

V souvislosti s výše uvedeným je třeba upozornit na to, že pokud uživatel honitby uvede v rámci sčítání zvěře, nebo ve statistickém výkazu či jiném hlášení vyšší stav zvěře než normovaný, není to samo o sobě důkazem toho, že došlo ke spáchání přestupku.

Výše uvedené se rovněž vztahuje na řízení o přestupku podle § 64 odst. 3 písm. d) zákona o myslivosti, překročení normovaného stavu v důsledku nesplnění plánu lovu pro daný druh zvěře.

4. Plně využívat ke snížení početních stavů spárkaté zvěře, popřípadě zajíců, možnosti dané ustanovením § 39 zákona o myslivosti, a to ve všech případech, kdy zájem vlastníka, pachtýře, popř. nájemce honebních pozemků nebo zájem zemědělské nebo lesní výroby, ochrany přírody anebo zájem mysliveckého hospodaření vyžaduje, aby byl počet některého druhu zvěře snížen. Pokud návrh podává uživatel honitby, úprava početního stavu zvěře se povoluje, v ostatních případech se ukládá. Při vydání rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti je vhodné se držet těchto doporučení:
- Upřednostnit lov spárkaté zvěře samičí a samčí zvěře do dvou let věku, jelikož lov dospělé samčí zvěře ve větší míře by nevedl ke snížení početního stavu zvěře v honitbě, a mohl by narušit již často i tak nevhodný poměr pohlaví ve prospěch samic
 - zvážit, zda by nemělo být vydáno rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti i v sousedních honitbách, pokud by zvýšený lov v honitbě vedl k migraci zvěře do sousedních honiteb,
 - podle § 45 odst. 2 zákona o myslivosti povolit výjimku ze zakázaných způsobů lovu uvedených v § 45 odst. 1 písm. g) (použití noktovizorů), m)(lov v noci), t)(lov v odchyťových zařízeních a u)(společný lov) zákona o myslivosti, je-li to s ohledem na konkrétní podmínky v honitbě účelné ve vztahu ke snížení početního stavu zvěře v honitbě, a
 - stanovit platnost rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti i na více po sobě jdoucích hospodářských let (doporučujeme nejméně na 3 roky), je-li to vzhledem ke konkrétním podmínkám v honitbě účelné; v případě normované zvěře je v takovém případě nezbytné stanovit úpravu početních stavů zvěře pro každý

jednotlivý hospodářský rok, aby ji bylo možné zahrnout do plánu mysliveckého hospodaření.

5. Žádost k povolení snížení stavu zvěře v honitbě podle § 39 zákona o myslivosti o navýšení lovu se předkládá ještě před splněním celkové výše lovu, a to zejména proto, že běžnými způsoby lovu v běžné době nelze plán lovu splnit. Protože skutečně chceme snížit škody zvěří, a ustanovení z § 39 a § 45 zákona o myslivosti spolu úzce věcně souvisí, musí uživatel honitby žádost o povolení výjimek ze zakázaných způsobů lovu předložit společně s navýšením plánu lovu.

Účelem tohoto postupu je snížení administrativní zátěže spojené s každoročním řízením o vydání rozhodnutí dle § 39 zákona o myslivosti, což má za cíl umožnění odlovu vyššího počtu jedinců spárkaté zvěře v důsledku možnosti využít celou stanovenou dobu lovu pro daný druh k redukci jeho početního stavu.

Tímto metodickým pokynem se ruší předchozí Metodický pokyn č. j. 48699/2019-MZE-16233 ze dne 20. 9. 2019.

Přílohy:

1. AMP-cela-CR-uplne-zneni-narizeni-SVS.pdf

Dle rozdělovníku

